

Vergaderjaar 2017–2018

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

Nr. 730

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2017

Met deze brief stuur ik u de halfjaarverantwoordingen van NS en ProRail toe waarmee u geïnformeerd wordt over de prestaties van NS en ProRail in de eerste helft van 2017¹. Tevens informeer ik uw Kamer over de planning van de marktverkenning HSL-Zuid en mijn definitieve besluit over de besteding van het reizigersfonds.

Halfjaarverantwoordingen NS en ProRail

De prestaties op de HSL-Zuid zijn in dit eerste half jaar ronduit tegenvallend. Met name de «Reizigerspunctualiteit 5 minuten» is een punt van zorg, omdat hier het eerste half jaar onder de bodemwaarde is gescoord. NS en ProRail geven aan dat het onzeker is of de prestaties over het gehele jaar leiden tot een score boven de bodemwaarde. Een definitief oordeel over de prestaties baseer ik (in lijn met de concessies) op de prestaties over heel 2017. Deze zijn begin 2018 beschikbaar.

Ik verwacht van NS en ProRail dat zij er alles aan zullen blijven doen om zich in de tweede helft van dit jaar – mede met de maatregelen uit het verbeterprogramma HSL-Zuid – te revancheren en de reizigers op de HSL-Zuid het best mogelijke product te bieden. Het is daarom goed dat NS en ProRail samen een externe analyse uitvoeren naar de eigen sturing op de prestaties en de uitvoering van het verbeterprogramma. Ik verwacht van NS en ProRail dat ze deze analyse ingaan met als nadrukkelijk doel het eigen aandeel in de slechte prestaties te laten onderzoeken en handvatten te creëren om de prestaties te verbeteren. Daarbij zullen zij ongetwijfeld naar de toekomst kijken. Het is goed te beseffen dat outputsturing via prestatie-indicatoren ook na implementatie van het Europese vierde spoorpakket een realiteit is. Ik zal de externe analyse mede beoordelen op de hierboven genoemde punten, als dat onvol-

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

doende blijkt te zijn dan zal ik overwegen een second opinion te laten uitvoeren.

Om de prestaties op de HSL verder te verbeteren heb ik € 60 miljoen gereserveerd voor infrastructurele maatregelen op de korte termijn. In de Voortgangsrapportage HSL-Zuid die in oktober wordt verstuurd, zal ik u zoals toegezegd nader hierover informeren.

Bij ProRail geldt dat de «Treinpunctualiteit goederenvervoer <3 minuten» opnieuw onder de afgesproken waarde scoort. Zoals eerder aan uw Kamer gemeld², ben ik voornemens om deze indicator per 2018 te vervangen door de indicator «Transitotijd» die ProRail en IenM in nauw overleg met de sector hebben ontwikkeld. Deze nieuwe indicator weerspiegelt de door de goederenvervoerders gewenste kwaliteit beter dan de huidige KPI. Desalniettemin heb ik ProRail gevraagd na te gaan waardoor de prestaties in de eerste helft van dit jaar lager uitvallen dan zij verwacht had en welke mogelijke verbeteringen zij door kan voeren. Ook hier wacht ik de jaarcijfers af voor een definitief oordeel.

Positief is dat NS en ProRail aangeven dat bij de overige prestaties de prognoses voor 2017 boven de afgesproken bodemwaarden liggen en in een aantal gevallen zelfs al op de streefwaarden die voor 2019 zijn vastgesteld. Het is zaak om dit prestatieniveau ook de rest van het jaar vast te houden.

Planning marktverkenning HSL

Momenteel vindt een marktverkenning plaats naar de prestaties die andere vervoerders op de HSL-Zuid kunnen leveren. In het Algemeen Overleg Spoor met uw Kamer van 22 juni jl.³ heb ik aangegeven dat de planning erop is gericht om na de zomer de uitkomsten van de marktverkenning aan uw Kamer te sturen. Het bureau dat de marktverkenning uitvoert heeft aangegeven meer tijd nodig te hebben. Dit komt omdat het de vervoerders meer tijd heeft gekost dan verwacht om te besluiten over hun deelname aan de marktverkenning en vervolgens tot een goede bijdrage te komen. Het is in het belang van de kwaliteit van de marktverkenning dat voldoende partijen deelnemen en dat zij voldoende tijd hebben om tot goede bijdragen te komen.

Ik verwacht de resultaten van de marktverkenning in november 2017 aan uw Kamer te kunnen sturen.

Besteding reizigersfonds

U bent op 8 juli 2017⁴ geïnformeerd over mijn voornemen het reizigersfonds te gebruiken om reizigers op de HSL-Zuid tegemoet te komen. Het reizigersfonds bevat de boetes die NS en ProRail betalen als zij niet voldoen aan de prestatie-afspraken met IenM. De consumentenorganisaties in het Locov steunen het voorstel om de toeslag op de IC direct in de daluren tijdelijk af te schaffen. Na overleg met de consumentenorganisaties over de exacte invulling van de maatregel, heb ik besloten dat er tijdelijk geen toeslag geldt tussen 9.30 en 16.00 uur en tussen 19.00 en 6.30 uur op werkdagen en in het weekend gedurende de hele dag. De toeslag in de spits en het half uur daarna laten we ongemoeid om grotere drukte met extra overlast voor de reizigers te voorkomen. De maatregel gaat nog dit jaar in en duurt zolang de middelen uit het reizigersfonds

² Kamerstuk 29 984, nr. 697

³ Kamerstuk 29 984, nr. 728

⁴ Aangangsel Handelingen II 2016/17, nr. 2346

daarin voorzien. Dat zal naar verwachting circa 3 maanden zijn. Mensen die een doorlopend jaarabonnement «Altijd Toeslag-vrij» hebben krijgen € 100 terug.

NS spant zich in om ook ex-abonnementhouders te benaderen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijkma